

Lietuvos nacionaliniame muziejuje jau dvidešimtą kartą rengiami SKAITYMAI, skirti žymiausiai lietuvių archeologei, Senosios Europos civilizacijos tyrėjai ir archeomitologijos krypties kūrėjai prof. Marijai Gimbutienei (1921–1994). 2023 m. skaitymai aprėpia daugelį Lietuvos archeologijos temų: naujausius tyrinėjimus ir atradimus, materialinės kultūros studijas ir restauravimą, laidoseną, baltų religiją ir mitologiją, konfliktų archeologiją.

Dešimtys pranešimų autoriai per šešis vakarus pristatys naujausius vėlyvojo bronzos amžiaus Kukuliškių gyvenvietės (Klaipėdos r.), Kreivojo (kitaip Plikojo, Trijų Kryžių) kalno ir Pociųjų rūmų Vilniuje tyrinėjimų rezultatus, atskleis Dainavos žemės šventviečių klodus ir pypkių, kaip atskiros dirbinių grupės, tyrimų galimybes. Laidosenai skirtame vakare bus nagrinėjami moterų laidotuvių aprangos ir laidojimo su naujagimiais klausimai, pristatomi priešistorės ir istorinių laikų bendruomenių laidojimo ritualai.

Atskirame XX a. konfliktų archeologijos vakare bus supažindinama su Pietų Lietuvos partizanų vado Juozo Vitkaus-Kazimieraičio ir kitų laisvės kovotojų palaikų paieškų Leipalingyje (Druskininkų sav.) aplinkybėmis, o į Lietuvoje naują XX a. konfliktų tyrinėjimų kryptį žvelgiama remiantis plačiu pasauliniu kontekstu. Vienas žymiausių pastarųjų metų archeologinių atradimų – 1863–1864 m. sukilėlių kapavietė Gedimino kalne Vilniuje – pažėrė išskirtinių radinių, apie kurių konservavimo subtilybes papasakos patys šių radinių restauratoriai.

Daugiau informacijos:

www.lnm.lt, archeologija@lnm.lt

Lietuvos nacionalinio muziejaus *YouTube* paskyra:

<https://www.youtube.com/channel/UCIldUdVJFkrUHVPOTEDNfFg>

Lietuvos
nacionalinis
muziejus

Lietuvos archeologijos draugija

XX MARIJOS GIMBUTIENĖS SKAITYMAI

Vakarai Lietuvos nacionalinio muziejaus salėje (Arsenalo g. 3) ir tiesioginės vakarų transliacijos Lietuvos nacionalinio muziejaus *YouTube* paskyroje.

Renginių pradžia 18 val. *Maloniai kviečiame dalyvauti!*

Kovo 16 d.

Dr. Miglė Urbonaitė-Ubė, dr. Elena Pranckėnaitė (Klaipėdos universitetas, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas), **dr. Karolis Minkevičius** (Vilniaus universitetas)
Naujausi vėlyvojo bronzos amžiaus Kukuliškių gyvenvietės (Klaipėdos r.) tyrimai

Dr. Atas Žvirblys (Lietuvos nacionalinis muziejus)
Pypkių archeologija

Kovo 30 d.

Dr. Vyktintas Vaitkevičius (Klaipėdos universitetas, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas)
Dainavos žemės šventvietės

Balandžio 13 d.

Dr. Gediminas Petrauskas (Klaipėdos universitetas, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas)
XX a. konfliktų archeologija: pasaulinis kontekstas ir lietuviškosios patirtys

Justina Dobeikienė, dr. Linas Kvizikevičius (VšĮ Kultūros vertybių globos tarnyba)
Lietuvos laisvės kovotojų palaikų paieška Leipalingyje

Balandžio 27 d.

Dr. Rasa Banytė-Rowell (Lietuvos istorijos institutas)
Nuotakos, aprengtos anapusybei? Apie keletą III a. kapų ir mirusiųjų aprangą Vakarų Lietuvoje

Dr. Šarūnė Valotkienė (Lietuvos nacionalinis muziejus)
Kai gimimo ir mirties deivės susitinka: gimdyvių ir naujagimių mirtys I–XVII a.

Gegužės 4 d.

Ingrida Latvytė, Viktorija Grigienė, Eglė Odininė, Jonas Petuchovas, Rasa Nazarovaitė, Ieva Paukštytė-Schinello, Renata Prielgauskienė, Simona Matuzevičiūtė (Lietuvos nacionalinis muziejus)
Radinių iš 1863–1864 m. sukilėlių palaidojimo vietos Gedimino kalne tyrimai ir restauravimas

Gegužės 11 d.

Darius Kontrimas (Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija), **Dovilė Baltramiejūnaitė** (VšĮ Archeologijos centras), **dr. Karolis Minkevičius** (Vilniaus universitetas)
Kreivojo kalno ir jo aplinkos 2021–2022 m. tyrimų rezultatai

Dr. Atas Žvirblys (Lietuvos nacionalinis muziejus)
Vynas, austrės ir mirtis (?) Pocių rūmuose XVIII a. pabaigoje

Viršelyje: medaliukas su Šnipiškių Jėzaus koplyčios atvaizdu, rastas prie Konstantino Kalinausko palaikų, 1863–1864 m. sukilėlių kapavietė Gedimino kalne Vilniuje. Sidabras. Tyr. Arūnas Kalėjus, 2017 m. LNM AV 81:1. Kęstučio Stoškaus nuotr.